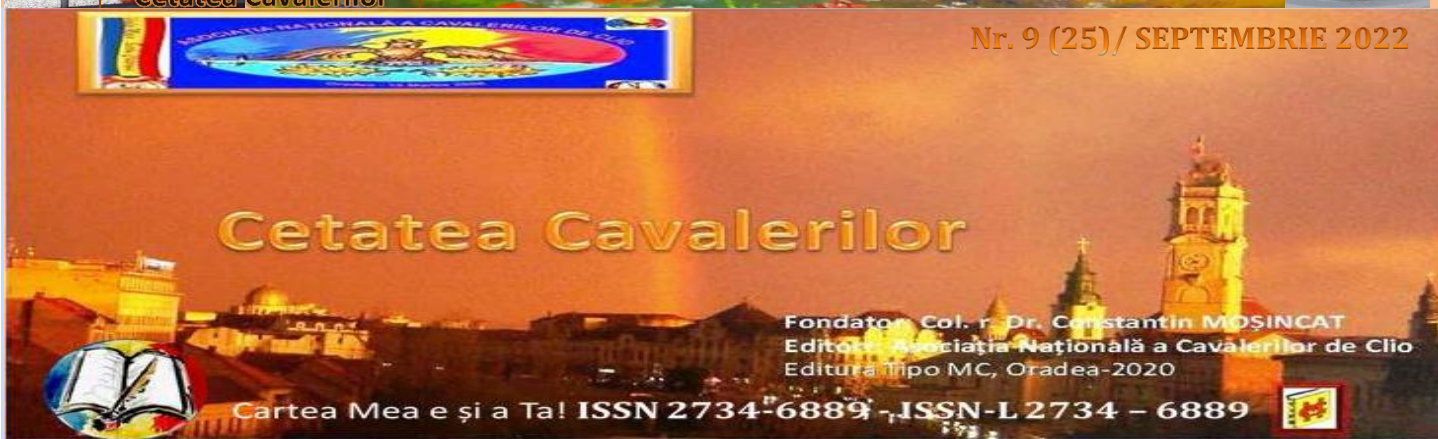
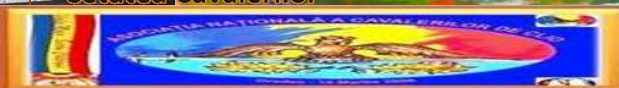

Ungerea lui David de către Samuel

Și Samuel l-a miruit îndată*
În fața tatălui și fraților uimiți
Pe tânărul cu ochii umeziți,
Ce va salva onoarea la armată.

Iar din a celor de la curte ceată
David plăcu prin ochii săi vrăjiți
Regelui Saul, dintre cei tocmiți
Să-i cânte-n harfa mare, câteodată.

Și-n vremea asta, veșnic inamicul
Adică filistenii,- au dat năvală
Și cum se joacă-un șoarec cu pisicul,

Tot arătându-și dinții pe la oală.
Ei nu știau că pregătit li-e dricul
Și cum vor fi bătuți pe nicovală.

* Ritualul ungerii preoților, profeților și regilor cu mir special ca parte a inițierii lor apare peste tot în Vechiul Testament, ungerea putând fi aplicată și obiectelor, de exemplu, cortului sfânt (tabernaculului) și Chivotul Legii. Cel uns primea numele de *Mesia* (în ebraică *Mashiach*) și primea adesea o sarcină specifică de îndeplinit, indiferent dacă era preot, profet sau rege. Chiar și un păgân, regele persan Cyrus al II-lea a fost ales unsul lui Dumnezeu pentru că le-a permis evreilor să se întoarcă în țara lor din exilul babilonian. Termenul de *cel uns* (în limba greacă *Hristos*, de la verbul *hrio*, a unge) i-a fost aplicat și Mântuitorului nostru Iisus.

Lupta lui David cu Goliath

Apariția înspăimântătoare a uriașului Goliath

Ieși din pedestrimea filisteană,
Un uriaș, zis **Goliath** pe nume,
Având un trist, spăimântător renume,
De ucigaș de-oștire canaaneană:

Avea un coif de-origine titană
Și platoșă cu solzi de albe brume,
Un paloș cu însângerate spume

Și suliță-n lungime de barcană *.

Cinci mii de sicli* de aramă veche
A lui cuirasă cântărea pe trup
Și scutul înălțat lângă ureche

Aproape-n două brațele i-l rup:
Toți filistenii, ca mușcați de streche,
S-au agitat ca viespii lângă stup.

*Barcană - dună de nisip în formă de potcoavă sau de semilună, cu convexitatea orientată perpendicular pe direcția vântului (din fr. **barkhane**)

*Siclu - la vechii evrei era unitate de măsură pentru greutate, cu o valoare de aproximativ 6 grame sau monedă cu greutatea de un siclu. Goliath avea o înălțime de șase coți și o palmă (cca 2,9 metri), iar regele Saul, deși era cu un cap mai mare decât toți ceilalți nu a îndrăznit să-l înfrunte pe uriașul filistean (Atlas de istorie biblică, p.62)

Insultarea oastei lui Israel de către uriașul Goliath

*-De ce-ați ieșit, nemernici, la război,
Voi, robi iudei, lași, împrejur tăiați ?
Ca să scăpați acum nesfârtecați,
Alegeți un războinic dintre voi,*

*Ca să ne batem pentru oști noi doi !,
Paloșul meu e gata, ce-așteptați ?,
L-au aclamat, urlând, ai săi fârtați
Și larma năpădi ca un puhoi*

În ceata lui Israel spăimântată.
A întrebat Saul pe-ai săi oșteni
Cine ar vrea cu ursul să se bată,

Cu-a lui picioare cât niște bușteni,
Dar se făcu tăcere rușinată,
Deși făgăduia bani, pomeni.

Tânărul David anunță că se va bate cu Goliath

Atunci păstorul David, calm, în față
A și pășit și regelui i-a spus:
*-Dacă mai mari războinici pe-aici nu-s,
Îngăduie-mi ca tânăra mea viață*

*Să o jertfesc, s-o tai ca pe o ață.
Dar birui-voi ! Domnu-aici m-a dus
Să îl dobor pe monstrul cu platfus
Și capul să i-l tai ca la o rață !*

*- Dar cât de mic ești, iar el, cât de mare !,
Spusu-i-au toți din preajmă, să-l oprească.
- Eu pe imaș răpus-am ursul tare,*

*Ori leul ce spre vite gura-și cască!
Cu Domnul ce ne scapă din strâmtoare,
Voi doborî namila păgânească !*

Pregătirea păstorului David pentru lupta cu Goliath

L-au îmbrăcat pe David cu armură
Gândind în sine că-i va fi sicriu
Și că va pierde marele-i pariu.
El se simți în ea ca-n fundătură,

Era prea grea, cu viziera-n gură.
Atunci o lepădă și, ca-n pustiu,
Alese pietre lucii din pârâu
Punându-le în gluga lui cea sură.

Văzându-l uriașul strâns în zale
Pe copilandrul cel frumos la față
A început să râdă și-ale sale

Armură, coif și paloș, scut, paftale
S-au scuturat ca perlele pe-o ață:
O panoplie-n armele-i mortale!

Cei doi luptători se înfruntă la început cu vorbe

Râsul pieri și-o liniște de moarte
Se așternu, vestind o bătălie.
*- Puștanule, te întind pe-o nășălie,
De fierul meu avea-vei acum parte!*

*-Tu vii asupra mea cu arme aparte
Și c-un trecut de mare vitejie,
Tu, mari cetăți trecut-ai prin urgie;
Eu vin doar cu Poruncile din Carte !*

*Nu este al meu, al tău, acest război,
Ci doar al Dumnezeului Cel Viu,
Ce arăta-va cine-i mai de soi !*

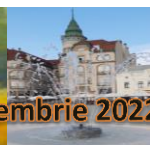
*- Prea mic să faci atâta tă răboi,
Nu-mi place neamul tău, de când mă știu,
Te-njunghiu ca pe unul dintre boi !*

Lovirea lui Goliath cu o piatră în frunte și prăbușirea lui

Și se urni namila sângheroasă
Cu sulita întinsă până-n nori;
Trecură prin oștiri funești fiori,
Dar David puse-o piatră colțuroasă

În lungă-i praștie primejdioasă
Și o zvârli - un fulger prins din sori
În fruntea dezgolită și-n sudori
Și se opri gorila cea lucioasă

Pe neașteptate, ca un turn de-atac
În fața unui zid dintr-o cetate;
Fiind brusc străpunsă de un vârf de ac

Se prăbuși imensa vietate,
Monstru răpus de un divin dalac
Un semn că Domnul pe oricine-ar bate.

Tăierea capului lui Goliath și izgonirea filistenilor de către oastea iudeilor

Pășind pe uriaș ca pe-o movilă,
David îi scoase sabia - ascuțită
Și-i dete-n gât ca-ntr-un grumaz de vită,
Cu strășnicie, fără nici o milă.

Apoi desprinse capu-i și în silă
Îl înălță spre oastea împietrită
Ce începu să fugă îngrozită:
Gigantul lor a devenit fosilă !

Apoi iudeii le luară urma
Pe calea Șaaraim spre-Ecron și Gat
Și oastea mândră devenit-a turma

Cu animale lesne de vânat.
De groază și-au lăsat pe drumuri scârna,
Cu arme și cu sânge –amestecat.

David este întâmpinat cu bucurie în Ierusalim după victoria asupra lui Goliath

Cu căpățâna șiroind în par
Și armele trofeu intră-n cetate,
Păstorul David cu o glugă-n spate
Și lumea-l aclama pe militar

Ca pe un alt Samson, tânăr legendar.
Femeile ieșeau 'nainte toate
Cu mânecile albe, suflecate,
Cântând un imn *ad hoc* și temerar:

- *Saul biruit-a mii, dar David zeci de mii !,*
Iar regele umplu-se de furie
Și scuturat de omenești mâinii,

El lancea-a aruncat-o cu tărie
Spre David, nimerind în farfurii
Și el fugi să se ascundă-n vie.

David îl cruță pe prigonitorul său regele Saul

Așa a vrut preabunul Dumnezeu:
Vânatul să devină vânător;
Când regele Saul, prea doritor
Să-l prindă viu pe –acela, ce trofeu

Făcu din capul cel cumplit și greu
Al lui Goliath cel înfiorător,

Cu mii de oameni, el îi tot da zor
Prin munții Enghedi mereu, mereu...

Iar Saul pentru omenеști nevoi
Intră singur în grotă, imprudent,
Iar David nevăzut, c-un cuțitoi,

Bine-ascuțit, tăie un ornament
Din haina lui și-un petec din spătoi
Și dispăru-n adâncuri, vigilant.

Saul recunoaște greșeala sa în fața lui David

Apoi cu ce-a tăiat el în pădure
S-a dus David la el și- a spus:
*-Mărite rege, cel de Domnul pus,
Puteam să te omor cu o secure,*

*Că nimeni chinul meu nu poa' să-ndure:
La curte, eu mă simt ca un intrus,
Și din cetate-n mod nedrept exclus,
M-ai alungat cu oaste la țarmure*

*De țara mea. Eu nu sunt vinovat!
Tu nu pleca urechea la cei răi,
Ce vor să mă ucidă neapărat.*

Și plâns-a Saul-ntre-ai lui flăcăi:
*- Tu ești mai bun ca mine: m-ai cruțat
Și simt cum arde inima- mi- n văpăi !*

Luptele continuă cu filistenii. Moartea copiilor regelui Saul și sinuciderea lui

În nesfârșit război cu filistenii,*
Saul s-a dus cu toți iubiți-i fii,
Jonathan, Aminadab și alte mii,
Cu Melchișua-n* frunte cu oștenii

Ce știu să taie vite și buștenii,
Dar nu îi mai văzură între vii,
Pe cei tustrei ai regelui copii.
Nefericitul între pământeni,

Luptă ca să-i răzbune, dar arcașii
L-au împănat ca pe arici cu dese
Săgeți ce îi curmară-ndată pașii.

Atunci ca în ocări să nu îl țese
Și joc de el, să nu-și bată vrăjmașii
S-a sinucis așa cum ucisese.

*Filistenii erau unul dintre popoarele mării menționate în textele egiptene, provenind din insulele din Marea Egee și care au dus la prăbușirea imperiului hitit, a cetății Ugarit, purtând lupte și cu egiptenii, care însă i-au respins, iar ei s-au mulțumit cu coasta de sud a Palestinei, țară a cărei denumire derivă din termenul *filistean* (Biblica, p. 202).

***Biblia** lui Bartolomeu, p. 345.

O cântare de jale a lui David la moartea lui Jonathan și Saul

- Cum au căzut vitejii, Israele !
Pe voi, munți Ghelboa, nu cadă rouă,
Că ne-ai zdrobit războinicii tu, nouă,
Cum taie meșterul prin lunci nuiele.

Așa cum printre valuri cad mari vele
Ori din înalte cuiburi pică ouă,
Murit -au ei cu morțile – amândouă,
Să scape neamul cel ales de rele.

Sabia lor nu se-nvârtea-n zadar,
Tolbele cu săgeți goleau întruna,
Să umple câmpul cu vânatul rar

Al filistenilor ce-adoră luna.
Te plâng, Jonathan, fratele meu rar
Că peste tine înflori-va bruma!

David crește în înțelepciune și isprăvi militare

Ca mărul ce se coace-ncet în soare
Sporind aroma lui cu zi ce trece
Și noaptea odihnindu-se-n răcoarea rece,
Tot adunând nuanțe de culoare,

Tot așa, David, în nobila favoare
A Domnului, pe toți el îi întrece
Din gințile-n număr de douăsprezece
El a ajuns la cea mai mare-onoare.

Așa, după șapte ani și jumătate,
După moartea lui Abner și Ișboșet,
Bătrânii și alți oameni în etate

I-au spus lui David rege și profet
Și s-au gândit ca-n alt loc o cetate
Să-nalțe precum tunul pe afet.

Urcarea chivotului legii spre Muntele Sionului

De multă vreme scump Chivotul Legii
Stătea păzit la Kiriath-Iearim
- Noi Decalogu-n pace-aici păzim
Și ne rugăm și pruncii și moșnegii

Să se ridice-n corturi toți betegii,
În grija Domnului, mereu să fim,
Noi, neamul lui Aminadab pe El cinstim!,
Spuneau cei ce se fereau de sacrilegii.

Iar David a-nhămat la un car tare
Perechi de boi și a urcat Chivotul
Pe muntele Sion într-un cort mare

Și-n frunte, David ! Conducea el totul,
Cântând din harfă, *Psalmi*, a lui cântare
Fiind regele, înțeleptul și preotul.

Măiestria lui David în compunerea și cântarea *Psalmilor*

Cât fi-va pe pământ această lume,
Vor răsună-n biserici zi și noapte,
Fie puternic, fie doar în șoapte,
Psalmii lui David pe divine strune.*

Regele cântăreț ce ne tot spune?
Când vremuri sorocite, fi-vor coapte,
În țara unde curge miere, lapte,
Dintr-un pustiu cu înălbite dune

Veni-va după postul aspru, greu,
Mesia la Iordan să ia botezul,
Cu toată voia de la Dumnezeu,

El, *Legii Noi* să-i tălmăcească miezul:
Om din popor, profet, arhiereu
Și să ne lase moștenire *Crezul*.

****Psalmii*** sunt o colecție de 151 de poeme sacre, atribuite în majoritatea lor regelui David. Temele *Psalmilor* au valoare universală dar sunt și o puternică expresie a rugăciunii personale, necesare în crearea unei legături directe a credinciosului cu Dumnezeu, exprimând nefericirea umană, plângerea sfâșietoare, dorința, lauda și mulțumirea. *Psalmii* fac parte din cărțile de rugăciuni ale bisericilor creștine ortodoxe, catolice ori reformate, mulți psalmi fiind puși pe muzică și preschimbați în imnuri religioase de o rară frumusețe.

Căderea în păcat a regelui David

Spre seară, când ieși el pe terasă,
David văzu din simplă întâmplare,
Când nici nu se-aștepta, prin ram cu floare,
Pe-a lui vecină tânără, frumoasă.

Simți o -nfiorare dragostoasă
Trecând prin piept, zmulgându-i exclamare:
-*De unde-ai apărut minune mare ?*
Și-apoi trimise-un sfetnic s-o descoasă.

- *Este Batșeba, soața lui Urie,*
Zis și Heteul, căpitan de oaste !
Atunci David, cu rece viclenie,

L-a pus pe soț în flancuri cât mai proaste
Pe câmpul de război în bătălie
Și o săgeată-l nimeri-ntre coaste.

Mustrearea lui David de către Nathan printr-o pildă (I)

- *Erau într-o cetate doi vecini,
Unul bogat, iar celălalt sărac,
Primul privea de sus dintr-un iatac
Cum turmele îi pasc prin mărăcini.*

*Al doilea se hrănea cu rădăcini
Ducând la câmp și învelit în sac
Singura -i oaie ce-l privea cu drag
Cu buzele rănite prin ciulini.*

- *Ce vrei să spui, de când e lumea lume
Au fost oameni avuți, dar și sărmani !
Îi spuse David, furios la culme,*

Proorocului de-atunci, numit Nathan.
- *Ascultă atent, că nu mă țin de glume,
Ce s-a-ntâmpat, mărite suveran !*

Mustrearea lui David de către Nathan printr-o pildă (II)

- *Căci a venit la cel bogat o rudă
Să-l roage ca în casă s-o primească;
S-a-nduplecat, dar când s-o ospetească,
Cuprins de arivism drăcesc și ciudă,*

*Nu a luat din marea lui feudă
Vreo oaie-a lui, la oaspe să-i gătească,
Ci-oiața din vecini, să-i argăsească
Și blana când de sânge fost-a udă.*

- *Bogatul este vrednic doar de moarte !,
Strigat-a David scuturat de ură,
Cine-i acela, l-pun la chin, aparte ?*

- *Tu ești acela! Tu, cu a ta gură,
Porunci ai dat ca Urie, departe,
Să moară în atac, nu-n bătătură !*

Mustrearea lui David de către proorocul Nathan

*Când doliu-ncetă, mărețul rege
Peți frumoasa văduvă fierbinte:
Îi tremura de poftă al său dinte
Și fructul interzis el îl culege !*

- *Vai, călcătorule infam de Lege,
De ce-ai poftit femeia! Ai tu minte ?
Nici nu-mi găsesc pe loc și-acum cuvinte,
Strigat-a Nathan , moarte vei culege!.*

- *Mai mult decât atât, tu ai ucis*

Cetatea Cavalerilor

*Un om nevinovat, să faci desfrâu,
Urie o s-apară-n al tău vis,*

*Aci-n palat, în templu, la pârau.
Ești Adam alungat din Paradis,
Că ai scăpat din legiuitul frâu!*

Pedepsirea regelui David pentru păcatele sale

Pe cât de mult s-a bucurat el, riga,
Că are cu Batșeba un fiu al său,
Fructul păcatului născut din rău,
Că aduna-va neamurile-n liga

Lui Israel, să fiarbă mămăliga,
Să-i treacă pe vrăjmași prin ferăstrău,
Să și preschimbe victima-n călău,
Când a crezut că birui el frica,

Micul lui prinț se prăpădi cu zile,
Adeverind cuvântul lui Nathan:
Căci pentru David, Domnul n-avu mile

Și pedepsi curvarul șarlatan.
El, omul, n-a ieșit viu din argile
Prin mâna Lui, ca să se spurce-n van.

Despre pocăința regelui David și iertarea lui

*- Dă-mi un strop de milă din oceanul tău
Și întoarce-Ți fața de la-al meu păcat,
Împărțind dreptatea, azi sunt judecat
C-am trimis la moarte pe Urie al meu!*

*În nelegiuire și-n păcatul greu
Mama m-a adus pe lume, necurat,
Rău rămas-am de pe-atunci și neschimbat,
Chiar de sunt eu rege și arhiereu !*

*Dă-mi pedeapsă mare, cât e al meu rang,
Fiindcă rău în fața Ta, eu am făcut
În pustie-mi vine să mă duc bitang,**

*Să postesc ca Moise, cel de la început:
Lațul frumuseții fostu-mi-a doar ștreang,
Dar viței voi arde, numai pe-al Tău scut!*

***Bitang**, vagabond, străin (magh.)

Despre răzvrătirea fiului Abesalom și despre moartea lui

Alt fiu mai mare*, zis *Abesalom*,
Bârfea pe David cum că n-ar fi drept,
El se bătea prin târg cu pumnii-n piept
Strigând că-n Israel doar el e Om.

Dar se făcu c-atunci când pe sub pom
Fugea în goană c-un amic adept
Fiind urmărit, striga: *Und' să mă-ndrept ?*,
În disperatu-i și-ngrozit slalom,

Bogata chică-a fiului de rege
S-a încurcat în creangă de stejar:
În van el încercă să se deslege

Și stat-a atârnat ca un bondar,
Iar Ioab, generalu,-n a sa lege
L-a săgetat precum pe cerbul rar.

10

*David a avut mai mulți copii, aproximativ 20 dintre ei fiind menționați în Biblie. Un fiu al lui David, pe nume Adonia, avea mai mari șanse să ajungă rege, decât fratele său după tată, Solomon. Vechiul Testament pomenește și de aun alt fiu, Abesalom, care apare inițial drept un răzbunător al surorii sale Tamara, ce fusese violată de fratele ei vitreg, Amnon. Amnon este ucis de către Abesalom la un banchet după ce violatorul se îmbătase. Apoi Abesalom se revoltă împotriva lui David, pretinzând tronul, făcând presiuni *manu militari* și obligând pe rege să fugă din Ierusalim. Sfârșitul lui dramatic din pădurea Efraim ilustrează pedeapsa ce lovește un fiu ce nu cinstește pe tatăl său și încălcând o poruncă din Decalog. Cel ce l-a săgetat pe fiul lui David a fost generalul Ioab. Când acesta trece de partea lui Adonia, după moartea regelui David, Solomon care ajunge rege, poruncește că Ioab să fie omorât.

Pentru păcatele sale, regele David nu va primi învoire de la Domnul să înalțe templul cel sfânt

*- Mult am greșit, așa că nu sunt demn
Ca templul să-l înalț spre ceruri, Doamne,
Am adunat atât de multe toamne,
Și-mi simt picioare, brațe ca de lemn,*

*Așa că pe al meu fiu eu îl îndemn
Ca să-Ți zidească casa; să însamne
El locul sfânt, acolo să condamne
Pe idolii străini, dar dă-ne semn!*

Și Tatăl cel din ceruri, cum a spus,
Pecetlui solemn iar legământul,
Prin fiul Solomon. Fiind rege uns,

A adunat de peste-întreg pământul
Aur, argint, aramă, alb var stins,
Piatră și fildeș, lemn de cedru-sfântul.

Timpul regelui Solomon (970-930 î.Hr.)

David face moștenitor pe fiul său Solomon

Simțind cum se îpuținează-n zile
David a strâns degrabă la palat
Pe Țadoc, Natan și Benaia-n sfat:
-Să ne-aibe Domnu-ntr-ale Sale mile,

*Când dăm de situații dificile;
Doresc să-l puneți pe-un asin curat
Pe fiu-mi Solomon și prin regat
Să umble fără opreliști, ziduri, sile,*

*Până la Ghihon și acolo-ndată
Să-l miruiască Țadoc și Natan,
Ca rege peste țara-mi lăudată*

*Și-apoi l-aduceți, voi, pe băietan
Să -i dau domnie binecuvântată
Și Templul să-și înalțe suveran.*

Moartea regelui David

*A-mbătrânit și ciobănașul care
L-a biruit pe Goliath uriașul,
Nimeni n-a fost pe lume ca țințașul
Ce-a doborât o pradă atât de mare.*

*Dar vine-o vreme pentru fiecare,
Făcută să îți pregătești sălașul
Și să-ți îndrumi cu dragoste urmașul:
-Să fii bărbat,tu, fiu al meu, fii tare*

*Și umblă-n calea Domnului mereu,
Iar Tablele de Legi să-ți fie oglindă
Prin care să te uiți la Dumnezeu,*

*Iar candela-n cămin să ți se-aprindă,
La binele primit, dar și la greu...
Iar Solomon a plâns tăcut, în tindă.**

* Regele David a murit la vârsta de 70 de ani, după o domnie de 40 de ani (Atlas de istorie biblică, p. 67)

Regele Solomon a cerut de la Domnul doar înțelepciune

*-Cere ce vrei și am să-ți dau din plin !
Domnul i-a spus lui Solomon * în vis.
-Tată, din ceruri, slab și prea mic mi-s
Încât să îndrăznesc acum, senin,*

*Să sorb din al puterii dar divin.
Nu cer averi, vreun lucru interzis,
Nici pacea din întregul paradis,
Nici nemurirea dintru al Tău vin,*

*Ci dă-mi numai un strop de-nțelepciune,
Să pot să judec drept al meu popor,
Să oselesc îndat' răul de bine,*

*Pe cel nevinovat să nu-l omor!
Iar Domnul l-a-ascultat, că în vechime
Nimeni n-avu cât Solomon onor.*

*Solomon înseamnă în ebraică pace sau prosperitate.

Judecata lui Solomon (I)

*Două femei la fel de desfrânate,
Voind ca să deslege-a lor pricină,
Tot aruncau una pe alta vină;
Atunci le-au dus la tron chiar în cetate.*

Fierbând de vorbe grele, răutate.
Vorbește prima și din piept suspină:
-Mărite, Solomoane, fă lumină
În cearta noastră, bine ne socoate:

Trăiam noi într-o casă. Am născut
Un fecioraș, iar după vreo trei zile,
Făcu și ea la fel; i-am învăscut

Și-i alăptam să-i aibă Domnu-n mile.
Dar ea dormind pe-al ei, ca pe un scut,
L-a-năbușit, stingând a lui feștile.

Judecata lui Solomon (II)

- Trezindu-se ea, learcă de sudoare,
Împunsă-n pântec de al lui căpsor,
Mi l-a luat pe-ascuns pe-al meu odor,
Iar plodu-i sufocat, fără suflare ,

Pe când dormeam, mi-l puse la picioare.
Când m-am trezit apoi, încetișor,
În noul scutec ca să-l înfășor,
Văzui că nu-i a mea înfățișare,

Ci alt copil, la față vinețiu.
- Ba nu, strigă cealaltă imprecinată,
Feciorul ei e mort, al meu e viu,

Și spune o poveste gogonată;
Mă mir c-o ascultați, deși-i târziu,
Începe miezul nopții ca să bată.

Judecata lui Solomon (III)

Și zis-a regele unui aprod
-Adu-mi o sabie ascuțită bine
Și un-tăietor mai greu, să nu-mi zdruncine
Această judecată despre-un plod.

Să ia aminte-ntregul meu norod
Că judec drept, că nu sunt fitecine,
Că Domnu-a-ndreptat balanța-n mine
Să trec al încercării Sale pod:

Tăiați copilul viu exact în două
Și dați apoi câte o jumătate
Femeilor acestora-amândouă,

Mai dați-le ciomege aspre-n spate,
Grăbiți-vă, până nu pică rouă,
Și fiecare ducă-și a ei parte.

Judecata lui Solomon (IV)

- *Ce dreaptă judecată văd acum !,
Strigat-a cea de-a doua desfrânată,
Cum de te-a luminat al nostru Tată!,
Să-l ia și pe feciorul ăsta ciuma,*

*Nu fie-al meu, dar nici al ei, totuna!
Gemit-a atunci prima, ca înjunghiată,
Îngenunchind la tron, înlăcrimată
A zis încet și repeta întruna:*

- *Dați-i doar ei pruncul acesta viu,
Nu-l omorâți, lăsați-l să trăiască!
Atunci s-a ridicat Solomon: Știu,*

*Acum că tu ești mama cea firească,
Tu l-ai scăpat de moarte și eu țiu
Să vadă toți dreptatea mea domnească.*

Regina din Saba în vizită la regele Solomon

Tot auzind de-a lui înțelepciune
Și vrând ca să-l încerce-n întrebări,
Sosi într-o zi, de peste mări și țări,
Regina Saba, cum nu -i alta-n lume,

Cu ale ei ciudate-n chip cutume
Și-al ei parfum etiopian * în nări,
L-a pus ca să dezlege întâmplări
Și el a luminat-o blând, anume.

- *Slăvit să fie Dumnezeuul tău,
La care am venit eu de departe:
Simt c-a pierit în mine orice rău !,*

A spus regina, poruncind, aparte,
Să se aducă-n dar al smirnei său
Și aur și tămâie -n mari retoarte.

*Herodot (485-425 î.Hr.) în opera sa **Historiai** (Istории) , cartea a III-a , CX III), arată:

Cât am vorbit despre plantele aromate e de ajuns, toată țara Arabiei răspândește de pe urma lor o mireasmă minunată. Tot acolo (în Țara Sabeenilor sau etiopienilor,n.a.) găsești două soiuri de oi care merită să te uimească și care nu se află nicăieri altundeva... (țara) este foarte bogată în aur... și are bărbații cei mai frumoși și mai înalți din lume, căroră le este hărăzită viața cea lungă... prin ținuturile unde a crescut Dionysos... etiopienii (sabeebi) trăiau 120 de ani, mâncau carne fiartă și beau lapte ...

Pregătirea construirii templului cel sfânt

Și după cum dreptatea lui vestită
Se răspândea din colibe-n palat,
Venind la el regi, magi să ceară sfat,
Și-a lui împărăție întregită

Se întindea clipită de clipită
Din malul milenar de Eufrat
Pân' la al faraonilor regat.
Și socotind că-i ora potrivită,

L-a agrăit pe-al Tirului bun rege
Pe nume *Hiram*, ca să taie-ndată
Cedrii cei buni, nu ramure betege

Și chiparoși înalți , cu fruntea lată
Să fie ale Domnului toiege,
În *Sfânta Sfintelor* cea mai curată.*

*Solomon a făcut pace cu Egiptul, căsătorindu-se cu fiica faraonului (probabil Siamun (979- 960 î.Hr) din slaba dinastie a a XXI-a. Faraonul a atacat și a ars cetatea canaaneană Ghezer pe care a dăruit-o fiicei sale în chip de zestre. Apoi Solomon s-a aliat cu regele Tyrului, pe nume Hiram, căruia i-a cerut lemn de cedru și alte materiale de construcții pentru înălțarea marelui templu, oferindu-i, în schimb, ulei de măsline și 20 de sate la hotarul Galileii. Solomon a împărțit țara în 12 teritorii conduse de către un guvernator, iar fiecare teritoriu trebuia să aprovizioneze câte o lună pe an, iar străinii care erau în teritoriile cucerite au devenit robi de corvoadă. *Solomon mai avea 70 de mii de oameni care purtau poverile și 80 de mii care tăiau pietrele în munți* (1 Împărați, 5:15), (Atlas de istorie biblică, p. 73)

O varietate de lemn folosit pentru construirea Templului era lemnul roșu sau almugul, de esență tare, importat de regele Hiram din Tyr din locul numit Ofir (III, Regi 10:11). Se pare că ar fi vorba de o specie de lemn de santal roșu (*Pterocarpus santalinus*) care era adus în Antichitate fie din sudul penisulei Arabia, fie din munții Aman din sudul Turciei (Biblica, p 515)

Începerea ridicării marelui templu în Ierusalim

-Mă învoiesc, dar să-mi trimiți merinde !,
Zis-a *Hiram* și Solomon milosul,
Ca să ridice-n Israel colosul,
Trimis-a grâne - acolo cât cuprinde.

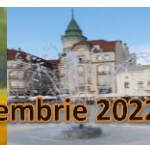
Apoi la muncă temerară prinde
Și *maiștri tăietori* , să pună osul,
Și *cioplitori în stâncă*, cu barosul ; *
Libanu-i plin de spete aburinde !

Zidirea s-a făcut în șapte ani*
Și preoții în templu- au pus chivotul,
Și norii coborât-au diafani,

Cum de pe munți coboară lin șipotul;
Și oi și vite tinere-n doi ani
Sub foc de sus s-au mistuit cu totul.

* Mult mai târziu, în amintirea mărețului templu solomonic, catedralele europene , mărețele flori de piatră ale Evului Mediu sunt cea mai vestită mărturie de existență a acestei epoci istorice. Arhitectul de atunci nu se numea arhitect, ci doar *maestrul pietrarilor*. Epitaful unuia dintre ei, Pierre de Montereau, care a fost multă vreme în Saint-Germain-des-Prés conține denumirea de *doctor al tăietorilor de piatră*, în limba latină, *doctor lathomorum*, un titlu plin de demnitate (apud *L' Église de la cathedrale et de la croisade , Les grandes études historiques*, librairie Arthème Fayard, Paris, p.447)

*Solomon a pus lei de aur în chip de străjeri ai Templului, lei fiind considerați în antichitate ca fiind un simbol al forței și vigilenței (se crede că lei dorm cu ochii deschiși, astfel după cum scrie într-un distih juristul și poetul italian din secolul al XV-lea, *Andreas Alciatus* în opera sa principală *Embleme : Est leo, sed custos, oculis quia dormit apertis/ Templorum idcirco ponitur ante fores*, în traducere: *Este un leu, dar și un gardian, pentru că el doarme cu ochii deschiși, din această cauză el este pus în fața porților templelor* (apud *Dictionnaire des antiquités chrétiennes*, Librairie de L. Hachette et Cie Paris, 1865, p.369). Vasele de cult realizate pentru Templu erau din aur curat, de argint nu erau, căci argintul nu era luat în seamă în zilele lui Solomon. Solomon avea 700 de soții dintre care multe din neamuri străine: moabite, amonite, sirience, idumee, hitite și amonite, precum și 300 de țiitoare (Biblia lui Bartolomeu, p. 393-394)

În vederea ridicării mărețului templu, regele Solomon a mobilizat 70.000 de salahori, 80.000 de tăietori în piatră, 3.600 de supraveghetori, aleși dintre sutele de mii de străini trăitori în Israel (Biblia lui Bartolomeu, p. 479-480)

Despre împărțirea sălilor templului și împodobirea lui

În două-au împărțit divina casă*
În *sfânta sfintelor*, ea fiind mai mică
Decât *sfânta*, ce-ntreg norodul o ridică
Spre cugetarea cea mai luminoasă.

Tavan, pereți în haină preafrumoasă
Din cedru aurit ce nu se strică,
Chivotul ce alungă orice frică
L-au așezat ca pe o sacră oază;

Doi îngeri de măslin auriți, mari,
La câte-un capăt generând putere,
Altar de tămâiere, sfeșnici tari,

Cu șapte brațe pentru șapte ere,
Baie de bronz cu gingași nenufari,
Pentru spălări de preoți, în tăcere.

*Construcția uriașului templu acoperit complet cu aur a durat în jur de 11 ani. Sfânta Sfintelor se afla în interiorul mai multor curți și acolo nu avea voie să intre nimeni în afară de marele preot. Templul a fost ridicat lângă palatul regal pentru a se uni puterea politică și cea religioasă sub controlul exclusiv al regelui.

Evul mediu ca perioadă între antichitate și timpurile moderne, epocă a cruciadelor și catedralelor este cunoscută și sub numele nemeritat de ev mediu întunecat. Acesta a avut însă o mare strălucire: *Catedrala*, biserica pământului, rod al căutărilor spre Dumnezeu și al avântului spre țările cerului. Catedralele, aceste dantelării în piatră sau muzici sacre încremenite, cum li se mai spune. S-a observat că aceste imense catedrale sunt orientate către Răsărit, întrucât se crede că Mântuitorul a murit cu ochii spre Apus. În aceste catedrale, vitraliile reprezintă pe Doctorii în științele religioase, coloanele îi reprezintă pe Apostoli, vitraliile cu roza din Nord reprezintă infernul, roza situată la sud ar reprezenta Paradisul (apud *L'église de la cathédrale et de la croisade*, autor Daniel Rops, *Les grandes études historiques*, Librairie Arthème Fayard, Paris, 1952, p. 450 - 451)

Când slava Domnului a umplut Templul lui Solomon

Tot înlăuntrul Templului placat:
Tavan, pereți și vastă pardoseală,
Cu folie de aur făr'tocmeală*
Și stâlpi înalți turnați în bronz curat,

Unul Iachin, și Boaz, celălalt
Cu capiteluri de înaltă școală
Ca să susțină sala principală.
Miros de cedru de Liban înalt,

Încet sui la ceruri și un nor
A pogorât în taină cu a Lui slavă,
Umplând și sanctuarul și pridvor:

Casa lui Dumnezeu părea o navă,
O altă Arcă-a mântuirii-n zbor,
Pornind spre lume cu o nouă- etravă.

*Venitul anual al regelui Solomon era de 666 talanți (cca. 23 tone), cf. 1 *Împărați*, 10:14, iar regina din Saba (Yemenul de azi) i-a mai dăruit 120 talanți (cca. 4 tone). Una dintre sursele de aur era localitatea Ofir din vestul Arabiei. Cantitatea de aur de care dispunea Solomon era foarte mare, dar nu este unică în Antichitate. Templele egiptene erau uneori placate cu aur, faraonii Tutmes al III-lea (1429- 1425 î.Hr.), Ramses al II-lea (1279- 1213 î. Hr.), Ramses al III-lea (1184- 1153 î.Hr.) sunt cunoscuți ca unii care au placat templele lor cu aur. Așa se obișnuia și în Mesopotamia și în Asiria. Cantități chiar mai mari de aur sunt menționate în Antichitate. Pythius, regele Lidiei, a dăruit regelui persan Xerxe (486- 465 î.Hr.) 3 993 000 de darici de aur, adică circa 61,5 tone. Împăratul Traian (98- 117 d.Hr.) a capturat cel puțin 4 393 tone de aur de la daci, iar rezervele de aur ale Marii Britanii pentru 2005 au cântărit 320 de tone (Atlas de istorie biblică, p. 74)

Căderea în păcat a regelui Solomon la bătrânețe

Ce jalnică e firea omenească !
Slăvitul rege pe la căruntețe,
Femeilor păgâne da binețe-
Ele-s amnar și el bătrâna iască *.

Chiar de-au rămas cu toții gură-cască,
El le-a nuntit, nu a primit povețe,
Fiind rege, nu mai are ce să-nvețe,
La lac regal, vai, vine orice broască.

Iar Domnul mâniatu-s-a pe-acela
Ce a primit a lui înțelepciune
Și-i prăbuși de foarte sus nacela

La moșu-amorezat și cu renume:
Nu-i prelungi peste regat tutela:
Ci l-a mpărțit ca să-l slăbească- anume !

* Regele Solomon avea 700 de soții dintre care multe din neamuri străine: moabite, amonite, sirience, idumee, hitite și amonite, precum și 300 de țiitoare (concubine), dintre care multe erau neevreice (Biblia lui Bartolomeu, p. 393-394). Regele Solomon a fost multă vreme considerat autorul poemului *Cântarea Cântărilor* (*Canticum Canticorum*, la latini) sau *Cântarea lui Solomon*. În multe părți ale sale, *Cântarea Cântărilor* pare un imn adus sexualității, un text erotic, considerat prea explicit pentru mulți teologi evrei și creștini. Ei au ales să considere însă că textul este o alegorie în care Mirele îl reprezintă pe Dumnezeu sau Iisus, iar poporul israelit sau biserica creștină ori simplul credincios, reprezintă mireasa. Având doar 117 versete, *Cântarea Cântărilor* este cea mai scurtă carte din Biblia evreiască.

Revolta iudeilor față de muncile grele la care au fost supuși

La fiul său *Roboam* au venit
Mai multe căpetenii ca să ceară
Ca munca să le fie mai ușoară,
Dar el mai mult truda le-a sporit.

Atunci seminții, zece, -au socotit
Să iasă din regat pe dinafară,
Nesupportând a robotei ocară
Pe Ieroboam rege l-au sfințit.

În nord, regat *Israel*, iar în sud
Cel al lui *Iuda*, cu seminții două,
Iar dacă ei, rebelii, nu asud,

Cetatea Cavalerilor

În lenea proaspătă, ascunse ouă,
În care zei păgâni din nou se-aud,
Au pus ei în regatele amândouă.

Templul a căzut, dar *Psalmii* au rămas

Oricât de mare-a fost Templul de aur
El a căzut, **Proverbele**-au rămas,
Citite de-atunci în orice ceas
Să ne-ncunune cu -al Credinței laur.

De-atunci creștinul alb, ori galben, maur
La naștere ori nuntă, parastas,
Ori când se află-n public sau retras,
Degustă solomonicul tezaur.

Atâtea temple în atâtea chipuri
S-au înălțat de-atunci în omenire,
Prin tundră ori în junglă, -ntre nisipuri,

Cântări în trepte spre divina fire,
Lângă **Proverbe**, toate sunt nimicuri:
Înțelepciunea lor e nemurire!

Nu litera, ci simpla pictogramă...

Nu litera, ci simpla pictogramă
A început al omenirii scris,
Iar alfabetu-a fost un mare vis
Din Eufrat până la-a Mării vămă.

Scribii notau zeloși, de bună seamă,
Câți adversari vreun rege a ucis,
Din dreapta-n stânga, ce i s-a prezis
De nu învinge armia dușmană.

Sistemele hieroglific, cuneiform
Din vârful piramidei în Eufrat
Și mii de grămătici care nu dorm

Ca să traducă Legea ce s-a dat.*
Apoi, cu timpul scrisul uniform
Unit-a lumea în *Crezu*-adevărat...

*Cea mai timpurie atestare a alfabetului este dinaintea de Exod și provine din două locuri, Egipt și Muntele Sinai și care au fost asociate cu viața lui Moise. Moise, instruit în tinerețe la curtea Faraonului ar fi putut reda Legea într-o scriere alfabetică. Lui Moise i se cere în câteva rânduri, să scrie. Iosua cere să fie descrise părțile din teritoriu necucerite, din Țara Făgăduinței și un tânăr îi scrie lui Ghedeon numele celor 77 de căpetenii din Sucot. Israelii au primit poruncă să scrie poruncile Domnului pe ușorii caselor și pe porțile acestora. (Atlas de istorie biblică, p. 68-69)